

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2024 (OLD COURSE)
MANAGEMENT ACCOUNTING -2(DSE-3)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ A લિમિટેડના બે વર્ષના પાકા સરવૈયા નીચે પ્રમાણે છે.

(૨૦)

મૂડી - દેવા	2023 રૂ.	2024 રૂ.	મિલકતો	2023 રૂ.	2024 રૂ.
ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો	120000	180000	સ્થિર મિલકતો	420000	588000
10% પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 નો	60000	60000	સ્ટોક	180000	72000
સામાન્ય અનામત	240000	180000	દેવદારો	48000	42000
8% ડિબેનચર	120000	120000	રોકડ	12000	6000
ચાલુ જવાબદારીઓ	96000	144000			
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચાઓ	24000	24000			
	660000	708000		660000	708000

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી, ગણતરી કરો.

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) પ્રવાહી ગુણોત્તર
- (3) માલિકી ગુણોત્તર
- (4) સ્થિર મિલકતો - લાંબા ગાળાના રોકાણોનો ગુણોત્તર.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ ABC લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી,

(૨૦)

- (1) ચાલુ ગુણોત્તર
- (2) એસિડ ટેસ્ટ ગુણોત્તર
- (3) સ્ટોક ટર્નઓવર ગુણોત્તર
- (4) દેવાદાર ગુણોત્તર
- (5) લેણદાર ગુણોત્તર ગણો.

	01-04-2023	31-03-2024
લેણી હૂંડીઓ	30000	60000
દેવી હૂંડીઓ	60000	30000
દેવાદારો	120000	150000
લેણદારો	75000	105000
સ્ટોક	96000	144000

વધારની માહિતી.

- 1) તા. 31-03-2024 ના રોજ મિલકતો: મકાન રૂ. 200000, રોકડ રૂ. 120000, અને બેંક રૂ. 96000.
- 2) રોકડ ખરીદી રૂ. 138000 અને ખરીદ પરત રૂ. 18000 હતા.
- 3) રોકડ વેચાણ રૂ. 150000 અને વેચાણ પરત રૂ. 6000 હતા.
- 4) વેચાણ પર કાચા નફાનો દર 25% અને ખરેખર કાચો નફો રૂ. 150000 હતો.

પ્રશ્ન.૨ PQR લિમિ. નાણાકીય વર્ષ 2023-24 ને લગતી નીચેની મુજબની વિગતો આપે છે.

(૨૦)

1) તા 1-1-2024 ના રોજ રોકડ બાકી રૂ 125000

2) વેચાણના અંદાજો:

નવેમ્બર 2023 રૂ. 200000

ડિસેમ્બર 2023 રૂ. 300000

જાન્યુઆરી 2024 રૂ. 400000

ફેબ્રુઆરી 2024 રૂ. 500000

માર્ચ 2024 રૂ. 500000

3) પડતર પર 33.33% નફો ચડાવીને વસ્તુનું વેચાણ કરવામાં આવે છે.

4) વેચાણ પડતરમાં માલસામાન, મજૂરી અને ચલિત પરોક્ષ ખર્ચાનું પ્રમાણ અનુક્રમે 50%, 30% અને 20% નું છે.

5) કુલ વેચાણના 40% વેચાણ અને કુલ ખરીદીના 20% ખરીદી રોકડના ધોરણે થાય છે.

6) માસિક સ્થિર ખર્ચા રૂ. 100000.

7) ચુકવણીનો સમય ગાળો:

મજૂરી 1 માસ

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા ½ માસ

ઉધાર વેચાણ 1½ માસ

ઉધાર ખરીદી ½ માસ

તમારે માર્ચ 2024 ના પૂરા થતાં ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ XYZ લિમિ. નાણાકીય વર્ષ 2023-24 ને લગતી નીચેની મુજબની માહિતી પૂરી પાડે છે.

(૨૦)

(1)

માસ	વેચાણ (રૂ.)	માલસામાન (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચા (રૂ.)
નવેમ્બર-23	140000	96000	30000	17000
ડિસેમ્બર -23	150000	90000	30000	19000
જાન્યુઆરી-24	160000	92000	32000	20000
ફેબ્રુઆરી-24	170000	100000	36000	22000
માર્ચ-24	180000	104000	40000	23000

(2) શાખની મુદત:

વેચાણના 10% રોકડ વેચાણ છે, ઉધાર વેચાણના 50%નાણાં પછીના મહિને અને બાકીના નાણાં ત્યાર બાદના મહિને મળે છે.

માલસામાનના લેણદારો 2 માસ,

મજૂરી ¼ માસ,

પરોક્ષખર્ચા ½ માસ.

(3) 1લી જાન્યુઆરી 2024 ના અંદાજિત રોકડ રૂ. 60000.

(4) અન્ય સંબંધિત માહિતી:

(A) રૂ.200000 ના પ્લાન્ટ-મશીનરી સપ્ટેમ્બર 2023 માં ખરીદવામાં આવશે, જેની ચુકવણી ઓક્ટોમ્બરથી ચાર સરખા માસિક હપ્તામાં કરવામાં આવશે.

(B) રૂ. 200000 ની પ્રેફરન્સ મૂડી પર 8% ડિવિડન્ડ 1લી માર્ચના રોજ ચૂકવવામાં આવશે.

(C) વાહન વેચાણના રૂ. 50000 માર્ચ માહિનામાં અગાઉથી મળવાના છે.

(D) ફેબ્રુઆરીમાં રોકાણો પર ડિવિડન્ડના રૂ. 60000 મળશે.

તમારે માર્ચ 2024 ના પૂરા થતાં ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

પ્રશ્ન.3 Y લિમિટેડનું વાર્ષિક પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વિગત	60%	80%	100%
પ્રત્યક્ષ માલસમાન	180000	240000	300000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	240000	320000	400000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	140000	160000	180000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા	60000	70000	80000
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચા	100000	116000	132000

કંપની હાલ 50% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ કાર્ય કરે છે, અને હાલની વેચાણ કિંમતે વેચાણ મૂલ્ય રૂ.640000 છે. કંપની 75% અને 90% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ કાર્ય કરવા સક્ષમ બને જો વેચાણ કિંમતમાં અનુક્રમે 5% અને 8% નો ઘટાડો કરવામાં આવે.

75% અને 90% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 Z લિમિટેડનું વાર્ષિક પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વિગતો	50%	75%	100%
પ્રત્યક્ષ માલસમાન	105000	157500	210000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	140000	210000	280000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	91000	108500	126000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા	38500	47250	56000
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચા	64400	78400	92400

કંપની હાલ 50% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ કાર્ય કરે છે અને હાલની વેચાણ કિંમતે વેચાણ મૂલ્ય રૂ. 455000 છે. કંપની 70% અને 80% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ કાર્ય કરવા સક્ષમ બને જો વેચાણ કિંમતમાં અનુક્રમે 6% અને 10% નો ઘટાડો કરવામાં આવે.

70% અને 80% ઉત્પાદન ક્ષમતા એ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી પરથી રોકડપ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	2023	2024	મિલકતો	2023	2024
શેરમૂડી	240000	300000	પાઘડી	36000	32400
જામીનગિરી પ્રીમિયમ	12000	18000	ફર્નિચર	18000	16200
ન નું ખાતું	30000	108000	યંત્રો	156000	180000
સામાન્ય અનામત	42000	48000	મકાનો	108000	168000
લેણદારો	36000	48000	પેટન્ટ	60000	54000
ડિબેન્યર	120000	120000	દેવાદારો	54000	84000
કરવેરો	21600	18000	સ્ટોક	60000	115200
			રોકડ	6960	8400
			પ્રાથમિક ખર્ચા	2640	1800
	501600	660000		501600	660000

વર્ષ દરમિયાન,

- 1) રૂ 24000 ના ચંત્રો રૂ 18000 માં વેચેલ
- 2) ડિવિડંડ અને કરવેરો અનુક્રમે રૂ 12000 અને 24000 ચૂકવેલ
- 3) ઘસારો: ફર્નિચર-1800, ચંત્રો-15600, મકાન-10800, પેટન્ટ-6000.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નીચેની માહિતી પરથી રોકડપ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	2023 રૂ.	2024 રૂ.	મિલકતો	2023 રૂ.	2024 રૂ.
ઈક્વિટી દરેક Rs. 10 નો	84000	126000	સ્થિર મિલકતો	109200	187320
સામાન્ય અનામત	50400	16800	રોકાણો	12600	10080
નફાનુક્સાન ખાતું	8400	10080	સ્ટોક	8400	12600
10% ના ડિબેન્યર	----	42000	કુલ દેવાદારો	46200	29400
કુલ લેણદારો	37800	42840	રોકલ - બેન્ક	10080	7560
કરવેરા જોગવાઈ	12600	14280	સ્થાપના ખર્ચ	6720	5040
	193200	252000		193200	252000

વધારાની માહિતી

- 1) રૂ 4200 ની પડતર કિંમતના રોકાણો રૂ 840 ના નફા થી વેચ્યા હતા અને નફો નફા નુકશાન ખાતે જમા કર્યો હતો .
- 2) તા. 1/4/2023 ના રોજ સામાન્ય અનામતનું મુડીકરણ કરીને દરેક 2 શેરદીઠ 1 બોનસ શેર આપ્યા હતા.
- 3) સ્થિર મિલકતો પર રૂ 4200 ના ઘસારાની જોગવાઈ કરેલ છે.
- 4) વર્ષ દરમિયાન વચગાળાનું ડિવિડંડ રૂ 7560 ચૂકવેલ.
- 5) વર્ષ દરમિયાન આવકવેરાના રૂ 11760 ચૂકવેલ.

ENGLISH VERSION

Que.1 Balance sheets for two years of A ltd are as under.

(20)

Liabilities	2023 Rs.	2024 Rs.	Assets	2023 Rs.	2024 Rs.
Equity shares of Rs. 100 each	120000	180000	Fixed Assets	420000	588000
10% pref. shares of Rs. 100 each	60000	60000	Stock	180000	72000
General Reserve	240000	180000	Debtors	48000	42000
8% Debentures	120000	120000	Cash	12000	6000
Current liabilities	96000	144000			
Unpaid Expenses	24000	24000			
	660000	708000		660000	708000

From the above information, you are required to calculate

- (1) Current Ratio
- (2) Liquid Ratio
- (3) proprietary Ratio
- (4) Long term Funds to Fixed Assets Ratio.

OR

Que.1 from the following information of ABC Ltd compute the ratios.

(20)

- (1) Current Ratio
- (2) Acid Test Ratio
- (3) Stock turnover Ratio
- (4) Debtor's Ratio
- (5) Creditor's Ratio.

	01-04-2023	31-03-2024
Bills receivable	30000	60000
Bills Payable	60000	30000

Debtors	120000	150000
Creditors	75000	105000
Stock	96000	144000

Additional information:

- 1) On 31-03-2024 there were assets: Building Rs.200000, Cash Rs.120000 and Cash at Bank Rs.96000.
- 2) Cash purchases Rs.138000 and Purchases Returns were Rs.18000.
- 3) Cash sales Rs.150000 and Sales returns were Rs.6000.
- 4) Rate of gross profit 25% on sales and actual gross profit was Rs.150000.

Que.2 PQR ltd. gives the following particulars for the financial year 2023-24. (20)

- 1) Cash balance on 1-1-2024 is Rs.125000.
 - 2) Estimates of sales:

November 2023	Rs. 200000	January 2024	Rs. 400000
December 2023	Rs. 300000	February 2024	Rs. 500000
		March 2024	Rs. 500000
 - 3) Goods are sold at a profit of 33.33% on cost.
 - 4) Cost of goods sold includes materials, wages and variable overheads in the proportion of 50%, 30% and 20% respectively.
 - 5) 40% of total sales and 20% of total purchase are made on cash basis.
 - 6) Monthly fixed Overheads Rs.100000.
 - 7) Time lag:

Wages	1 month	Credit sales	1½ months
Variable Overheads	½ month	Credit purchase	½ month.
- You are required to prepare Cash Budget for three months ending March 2024.

OR

Que.2 XYZ ltd provides the following information for the financial year 2023-24. (20)

(1)

MONTH	SALES (Rs)	MATERIALS (Rs)	WAGES (Rs)	OVERHEADS (Rs)
November-23	140000	96000	30000	17000
December-23	150000	90000	30000	19000
January-24	160000	92000	32000	20000
February-24	170000	100000	36000	22000
March-24	180000	104000	40000	23000

- (2) Credit terms are:
10% sales are on cash, 50% of the credit sales are collected next month and the balance in the following month.
Creditors: Materials 2 months
Wages 1/4 month
Overheads 1/2 month.
- (3) Cash and bank balance on 1st January, 2024 is expected to be Rs.60000
- (4) Other relevant information are:
 - (A) Plant and machinery will be installed in September, 2023 at a cost of Rs.200000, payable in four equal monthly instalment from October onwards.
 - (B) Dividend @ 8% on preference share capital of Rs.200000 will be paid on 1st March.
 - (C) Advance to be received for sale of vehicles Rs. 50000 in March.
 - (D) Dividends from investments amounting to Rs.60000 are expected to be received in February.

You are required to prepare Cash Budget for three months ending March 2024.

Que.3 The annual flexible budget of Y Limited is as under. (15)

Particulars	60%	80%	100%
Direct Materials	180000	240000	300000
Direct wages	240000	320000	400000
Factory Overheads	140000	160000	180000
Office Overheads	60000	70000	80000
Selling & Distribution Overheads	100000	116000	132000

The company works at 50% capacity at present and sales value at current price is Rs.640000. Company can be able to work at 75% and 90% capacity if selling price is reduced by 5% and 8% respectively.

Prepare a Flexible Budget for 75% and 90% capacity.

OR

Que.3 The annual flexible budget of Z Limited is as under.

(15)

Particulars	50%	75%	100%
Direct Materials	105000	157500	210000
Direct wages	140000	210000	280000
Factory Overheads	91000	108500	126000
Office Overheads	38500	47250	56000
Selling & Distribution Overheads	64400	78400	92400

The company works at 50% capacity at present and sales value at current price is Rs. 455000. Company can be able to work at 70% and 80% capacity if selling price is reduced by 6% and 10% respectively.

Prepare a Flexible Budget for 70% and 80% capacity.

Que.4 From the following information, prepare cash flow statement.

(15)

Liabilities	2023	2024	Assets	2023	2024
Share capital	240000	300000	Goodwill	36000	32400
Security premium	12000	18000	Furniture	18000	16200
P&L A/C	30000	108000	Machineries	156000	180000
General Reserve	42000	48000	Buildings	108000	168000
Creditors	36000	48000	Patents	60000	54000
Debentures	120000	120000	Debtors	54000	84000
Taxation	21600	18000	Stock	60000	115200
			Cash	6960	8400
			Preliminary Exps	2640	1800
	501600	660000		501600	660000

During the year

- 1) Machinery of Rs. 24000 was sold for Rs. 18000.
- 2) Dividend and Taxation were paid Rs. 12000 and 24000 respectively.
Depreciation: Furniture- 1800, Machinery- 15600,
Buildings- 10800, Patents- 6000

OR

Que.4 From the following information, prepare cash flow statement.

(15)

Liabilities	2023 Rs.	2024 Rs.	Assets	2023 Rs.	2024 Rs.
Equity shares of Rs. 10 each	84000	126000	Fixed assets	109200	187320
General reserve	50400	16800	Investments	12600	10080
Profit and loss	8400	10080	Stock	8400	12600
10% Debentures	----	42000	Sundry Debtors	46200	29400
Sundry Creditors	37800	42840	Cash – Bank	10080	7560
Provision for taxation	12600	14280	Preliminary Exp	6720	5040
	193200	252000		193200	252000

Additional information:

- 1) Investments costing Rs. 4200 were sold at a profit of Rs. 840 and profit was credited to P & L A/C.
- 2) On 1/4/2023 Bonus shares at one share for every two shares were issued by capitalising General Reserve.
- 3) Depreciation Rs. 4200 was provided on fixed assets.
- 4) Interim dividend of Rs. 7560 was paid during the year.
- 5) Income tax of Rs. 11760 was paid during the year.
